

De verschijning van Zijn komst

Sommige christenen menen dat de Messias pas over vele honderden jaren zal terugkomen. Zij maken een scherp onderscheid tussen Zijn “verschijning” (Gr. *epiphaneia*) en Zijn “komst” (Gr. *parousia*). Over de verschijning van Christus beweren zij het volgende ¹:

1. Toen het volk Israël (niet alleen in het land maar ook in de diaspora) de boodschap van de opgestane Messias afwees (Hand. 28:25-28), brak er een nieuwe fase in het Godsbestuur aan, het “rentmeesterschap van de genade van God” (Efe. 3:1-9). Gelovigen van nú leven in een tijdperk waarin God zich richt tot de volken (Hand. 28:28) en hebben een andere hoop dan de gelovigen uit de “Handelingen-tijd”, de eerste generatie na de opstanding van Christus.

2. In brieven die hij schreef toen Israël het koningschap van Christus had verworpen (Efeze, Filippenzen, Kolossenzen, Filémon, 1 Timotheüs, Titus, en 2 Timotheüs) spreekt Paulus niet meer over de komst (Gr. *parousia*) van de Messias. Aan de Thessalonicenzen schreef hij nog dat zij “Gods Zoon uit de hemelen mochten verwachten” (1 Thess. 1:9), maar in zijn latere brieven wijst hij op de verschijning (Gr. *epiphaneia*) van de Messias (1 Tim.6:14, 2 Tim.1:10, 2 Tim.4:1, 2 Tim.4:8, Tit.2:13). Blijkbaar mogen de gelovigen van nu daarnaar uitzien.

3. Paulus spreekt in die latere brieven niet over een verschijning van Christus op *aarde*, maar over een verschijning van Christus in het “overhemelse” (Efe. 1:3), een gebied “ver boven alle hemelen” (Efe. 4:10),

¹ De samenvatting die hier wordt gegeven is gebaseerd op: Tom L Ballinger, *What is your hope?*, www.heavendwellers.com; Brian R Kelson, *The Appearing of Christ: Exposing the Traditional Rapture* (Ebook, gratis te downloaden van de website van de auteur); Anke Pronk, *Drie groepen uitverkorenen in het Koninkrijk van God*, pronkstukjes.nl; Otis Q Sellers, *Wat betekent epiphaneia?* [Seed & Bread No.37] Word of Truth Ministry; en Denijs van Zuijlekom, *Verwachten wij een opname?* TextVision, Leiden 2002.

het hemelse gewest dat zich het dichtst in Gods nabijheid bevindt. Bij die verschijning zal Christus de hemel niet verlaten.

4. Wanneer Hij aldus verschijnt wordt Christus niet zichtbaar voor aardbewoners, maar voor hemelwezens, de *hemelse machten*.

5. De Messias zal bij deze gelegenheid in die zin verschijnen, dat de groep gelovigen die Zijn Lichaam vormt aan het verheerlijkte Hoofd wordt verbonden en samen met dat Hoofd in de hemel zichtbaar wordt. De Gemeente zal “daarboven worden ontvangen in heerlijkheid en daar gemanifesteerd worden met Christus, in de hemelse gewesten”. Volgens christenen die onderscheid maken tussen Christus’ verschijning en Christus’ komst zal de verschijning honderden jaren eerder plaatsvinden dan de grote verdrukking in het land Israël en het wereldwijde optreden van de antichrist (de wetteloze, of de mens van de zonde).

Om deze gedachtegang te toetsen, is het nodig om zorgvuldig na te gaan wat de Bijbel leert over de verschijning van Christus. Wat houdt Zijn verschijning in? Aan wie zal Christus verschijnen? Waar zal Hij verschijnen, en wanneer zal die verschijning plaatsvinden?

Christus’ verschijning in 1 Timotheüs

In de latere brieven van Paulus treffen we het woord “verschijning” (Gr. *epiphaneia*) aan op vijf plaatsen. Allereerst in 1 Timotheüs 6:

“Ik beveel <je> voor God die alles in leven houdt, en voor Christus Jezus die voor Pontius Pilatus de goede belijdenis betuigd heeft, dat je dit gebod onbesmet en onberispelijk bewaart tot op de verschijning van onze Heer Jezus Christus, die de gelukkige en enige Heerser, de Koning der koningen en Heer der heren op zijn eigen tijd zal vertonen, Hij die alleen onsterfelijkheid heeft, die een ontoegankelijk licht bewoont, die geen mens gezien heeft of zien kan” (1 Tim. 6:13-16).

Volgens Paulus houdt de verschijning van Christus in dat “de gelukkige en enige Heerser”, de Koning der koningen en Heer der heren, bij die

gelegenheid “vertoond” wordt. “Enige Heerser” is de aanduiding van God, Die Eén is (Deut. 6:4) en Die “alles werkt naar de raad van Zijn wil” (Efe. 1:11). God is momenteel onzichtbaar en onbereikbaar, Hij “bewoont een ontoegankelijk licht”. Toch zal Hij eens zichtbaar worden, in Zijn Beeld (Kol. 1:15), “onze Heer Jezus Christus”. De Almachtige zal dan verschijnen in Zijn hoedanigheid als “Koning der koningen en Heer der heren”. Zijn Koningschap zal zich dan openbaren. Tot die tijd moet het gebod van de apostel (“Strijd de goede strijd van het geloof”, 1 Tim.6:12) “onbesmet en onberispelijk” worden bewaard.

Paulus geeft ook antwoord op de vraag, aan wie Christus bij die gelegenheid zal verschijnen. Niet aan engelen of hemelse machten, maar aan *mensen* ! “Geen mens” heeft ooit God gezien of kan Hem zien. Op dit moment is God voor mensenogen nog onzichtbaar. Maar wanneer Gods Zoon verschijnt, zal God door mensen worden gezien.

Op de vraag wanneer Christus zichtbaar wordt antwoordt Paulus: “op Zijn eigen tijd”, d.w.z. op het tijdstip (Gr. *kairos*) dat de Enige Heerser (God) daarvoor heeft vastgesteld. In de oorspronkelijke tekst van 1 Tim. 6:15 staat feitelijk een meervoud. Er staat niet: “op Zijn eigen tijd”, maar: “op Zijn eigen tijden” (meervoud, Gr. *en kairois idiois*). Blijkbaar zal Christus bij meer dan één gelegenheid verschijnen.

Christus verschijning in 2 Timotheüs

De tweede verwijzing naar Christus verschijning is te vinden in 2 Timotheüs 1:

“...God, die ons heeft behouden en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en [de] genade die ons gegeven is in Christus Jezus vóór [de] tijden van de eeuwen, maar die nu geopenbaard is door de verschijning van onze Heiland Christus Jezus, die de dood te niet gedaan en leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht heeft door het evangelie, waarvoor ik aangesteld ben als prediker, apostel en leraar” (2 Tim. 1:9-11)

In de Griekse tekst van 2 Tim. 1:9-11 staan de werkwoorden “openbaren”, “te niet doen” en “aan het licht brengen” in de *aoristus*, een tijdloze werkwoordsvorm. Het betoog van Paulus kan daarom ook als volgt worden weergegeven:

“maar die nu geopenbaard wordt door de verschijning van onze Heiland Christus Jezus, die de dood te niet doet en leven en onvergankelijkheid aan het licht brengt”.

Christus is in het *verleden* verschenen. Door Zijn opstanding uit de doden werd er “leven en onvergankelijkheid” (= “onvergankelijk leven”) aan het licht gebracht. Maar op de Paasmorgen deed Hij niet *zelf* de dood te niet. Hij werd immers opgewekt door “de Vader der heerlijkheid” (Efe. 1:17), die Hem “aan Zijn rechterhand deed zitten in de hemelse gewesten” (Efe. 1:20). In de toekomst zal Christus wél zelf de dood te niet doen door alle doden te doen opstaan (Joh. 5:28-29), doch ieder in zijn of haar eigen rangorde (1 Kor.15:23).

Volgens Paulus houdt de verschijning van Christus in, dat “de dood te niet wordt gedaan en er leven en onvergankelijkheid aan het licht wordt gebracht”. Er zal dan een opstanding plaatsvinden. Uit 2 Tim. 1:9 blijkt dat de apostel spreekt over een opstanding van gelovigen. Die zullen bij die gelegenheid onvergankelijk leven ontvangen - niet omdat ze dat verdienen (niet op grond van hun “werken”), maar omdat God zich “vóór de tijden van de eeuwen” al heeft voorgenomen om hun deze genade te bewijzen, en hen tijdens hun sterfelijke bestaan heeft geroepen met een “heilige roeping”. Het leven van zulke gelovigen is nu nog verborgen (Kol. 3:3), maar wanneer Christus verschijnt zullen zij met Hem verschijnen in heerlijkheid (Kol. 3:4).

De derde verwijzing vinden we in 2 Timotheüs 4:

“Ik betuig voor God en Christus Jezus, die levenden en doden zal oordelen, en Zijn verschijning en Zijn koninkrijk: Predik het woord...” (2 Tim. 4:1)

In de Griekse tekst van 2 Tim. 4:1 staat letterlijk: “Ik bezweer je voor (het aangezicht van) God en Christus Jezus, die op het punt staat te oordelen levenden en doden *naar* (Gr. *kata*, d.w.z. “in overeenstemming met”) Zijn verschijning en Zijn koningschap: Predik het woord”. Paulus zet zijn aansporing kracht bij door God en de Messias als getuigen in te roepen. Over Christus Jezus zegt hij, dat Die “levenden en doden zal oordelen, naar Zijn verschijning en Zijn koninkrijk (of: koningschap)”.

Hieruit blijkt, dat het koninkrijk (of: koningschap, Gr. *basileia*) van Christus op Zijn verschijning zal volgen. 2 Tim. 4:1 is in overeenstemming met 1 Tim. 6:14-15. Wanneer Christus verschijnt, zal God zichtbaar worden in Zijn hoedanigheid als de Enige ware Heerser, de “Koning der koningen en Heer der heren”. Bij Zijn verschijning en tijdens Zijn koningschap zal de Messias, zo blijkt in 2 Tim. 4:1, levenden oordelen en ook doden. Hij zal verschijnen om *de wereld te richten* en het koningschap dat bij Zijn verschijning aanvangt zal uiteindelijk teweeg brengen dat ook de doden worden gericht.

Uit 2 Tim. 4:1 blijkt, dat Christus zal verschijnen ten behoeve van “levenden en doden”, dus aan *mensen*. En omdat de apostel spreekt over het oordelen van “levenden” zal de Messias op aarde verschijnen. Levende mensen bevinden zich immers op de aarde.

De vierde uitspraak over Christus’ verschijning staat ook in 2 Timotheüs 4:

“Overigens is voor mij de kroon van de gerechtigheid weggelegd, die de Heer, de rechtvaardige Rechter, mij in die dag zal geven; en niet alleen mij, maar ook <allen> die *Zijn verschijning* hebben liefgehad” (2 Tim. 4:8)

In 2 Tim. 4:8 spreekt Paulus over “de erekrans (Gr. *stephanos*) van de gerechtigheid” die de Heer hem zal geven. Met “in die dag” doelt de apostel gezien het tekstverband niet op de “tijd van zijn heengaan”, zijn sterven als martelaar (2 Tim. 4:6), maar op de dag waarop de Messias levenden en doden zal gaan oordelen, de dag die zal aanvangen bij Zijn

verschijning (2 Tim.4:1,8). Op die dag zal de hemelse Rechter Zijn dienaar Paulus rechtvaardig verklaren en eer bewijzen, omdat de apostel tijdens zijn aardse loopbaan “de goede strijd heeft gestreden” en “het geloof heeft behouden” (2 Tim. 4:7). Aangezien Paulus opmerkt dat *allen* die de verschijning van de Heer hebben liefgehad op “die dag” de erekrans van de gerechtigheid zullen ontvangen spreekt de apostel in 2 Tim.4:8 niet over de dag van zijn terechtstelling ².

Uit 2 Tim. 4:8 blijkt dat Christus zal verschijnen als “de rechtvaardige Rechter”. Zodra Hij verschijnt, begint Hij levenden en doden te oordelen. Voor gelovigen zal dat oordeel geen veroordeling, maar rechtvaardiging en eerbetoon betekenen. De toekomstige kransdragers zijn gelovigen die naar de verschijning van de Messias hebben uitgezien, omdat ze vurig hebben verlangd naar het moment waarop God het onrecht in de wereld zou gaan rechtzetten.

Uit het feit dat Christus bij Zijn verschijning levenden zal oordelen (2 Tim. 4:1), blijkt dat Hij op aarde zal verschijnen aan levende mensen.

Christus' verschijning in de brief aan Titus

De vijfde tekst over de verschijning van Christus is te vinden in Titus 2:

“Wij... leven... in de verwachting van de gelukkige hoop en verschijning van de heerlijkheid van onze grote God en Heiland, Jezus Christus, die zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons van alle wetteloosheid verlost en zichzelf een eigen volk reinigde, ijverig in goede werken” (Tit. 2:13)

Wanneer Jezus Christus verschijnt, zal “de heerlijkheid van onze grote God en Heiland” zichtbaar en “de gelukkige hoop” werkelijkheid worden. Het woord Heiland betekent “heelmaker”, en is een weergave van het Griekse woord *sotèr*. In andere Bijbelteksten is het als “redder”,

² Sommige christenen beweren dat “die dag” in 2 Tim. 4:8 betrekking heeft op de sterfdag van Paulus. Uit het slot van deze tekst blijkt echter, dat de apostel hier niet spreekt over zijn sterfdag maar over de dag van Christus' verschijning.

“verlosser” of “behouder” weergegeven. Wanneer de heerlijkheid van onze grote God in Zijn hoedanigheid als Heiland verschijnt, wordt zichtbaar dat Hij Zijn schepselen redt. Van onze “gelukkige hoop” geeft Paulus daarom de volgende omschrijving:

Omdat Jezus Christus Zich voor ons heeft gegeven (door vrijwillig de kruisdood te ondergaan) zal God uiteindelijk een “eigen volk” hebben dat van “alle wetteloosheid” is verlost, geheel van zonde is gereinigd, in staat is om ijverig goede werken te verrichten. Naar die toekomst mogen gelovigen uitzien. Het is een “gelukkige hoop” want bij de verschijning van Christus zal deze verwachting in vervulling gaan.

Christus’ verschijning in 2 Thessalonicenzen

Sprekers die beweren dat de gelovigen van nu een andere hoop hebben dan de eerste christenen gaan voorbij aan het feit dat het Griekse woord *epiphaneia* (“verschijning”) niet alleen in de brieven aan Timotheüs en Titus maar ook al in de tweede Thessalonicenzenbrief voorkomt. In die brief lezen we het volgende:

“En dan zal de wetteloze geopenbaard worden, die de Heer <Jezus> zal verteren door de adem van Zijn mond en te niet doen door de verschijning van Zijn komst” (2 Thess. 2:8)

In 2 Thess. 2:8 noemt Paulus de *epiphaneia* en de *parousia* van Christus in één adem. Omdat de apostel spreekt over “de verschijning van Zijn komst” is de *epiphaneia* (verschijning) van Christus een onderdeel van Zijn *parousia* (komst).

De woorden *epiphaneia* en *parousia* werden in de Oudheid gebruikt voor een bezoek van de keizer, of de aankomst van een stadhouder in een provincie van het Romeinse rijk. Wanneer zo’n machthebber per schip aankwam en voet aan wal zette, was dit zijn “verschijning” (Gr. *epiphaneia*) in zijn rijksgebied. Met die verschijning begon zijn aanwezigheid, die afhankelijk van de aard van het bezoek verscheidene dagen, maanden of jaren kon duren. Zijn aanwezigheid in de provincie

werd aangeduid als zijn *parousia*³. Bij wijze van grap zouden wij kunnen zeggen: “Wanneer Sinterklaas met de stoomboot aankomt, is dat zijn *epiphaneia* in Nederland, en het begin van zijn *parousia*. De *parousia* van Sinterklaas duurt vanaf zijn intocht in de tweede helft van de maand november tot 6 december, waarna de goedheiligman zich weer voor een jaar in zijn bisschoppelijk paleis in Spanje terugtrekt”.

Voor lezers die Grieks spraken was iemands *epiphaneia* per definitie het begin van zijn *parousia*. En ook Paulus gebruikte het begrip *epiphaneia* in deze zin. Wanneer Christus verschijnt om Zijn koningschap over de wereld te gaan uitoefenen, bij de “verschijning van Zijn komst”, zal Hij de “mens van de zonde”, de wetteloze “zoon van het verderf” (2 Thess. 2:3,8) met een enkel woord uitschakelen (2 Thess. 2:8), “door de adem van Zijn mond”. Zó zal een profetie van Jesaja (Jes. 11:4) in vervulling gaan. Johannes heeft dit zien gebeuren (Openb. 19:11-21). Op bevel van de Heer zal Zijn tegenstander worden gegrepen (Openb. 19:20). Tijdens Christus’ *parousia* (“aanwezigheid”) zal dat “beest” zich in de poel van vuur bevinden.

Christus’ verschijning in Kolossenzen

Een laatste (en zevende) passage waarin over de verschijning van Christus wordt gesproken is Kolossenzen 3:4:

“Wanneer Christus, uw leven, geopenbaard wordt, dan zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid”

Voor “geopenbaard worden” gebruikt Paulus hier twee maal het werkwoord *phaneroo*, waarvan het zelfstandig naamwoord *epiphaneia* is afgeleid. Het onvergankelijke leven dat gelovigen bezitten is nu nog “met Christus verborgen in God” (Kol.3:3). Maar wanneer Christus verschijnt zullen gelovigen samen met Hem in heerlijkheid verschijnen. Dan zal de Messias “verheerlijkt worden in Zijn heiligen en worden bewonderd in allen die hebben geloofd” (2 Thess.1:10).

³ Het Griekse woord *parousia* (aanwezigheid) is het antonym van *apousia* (afwezigheid) – zie Fil.2:12.

Conclusies

1. Christenen die onderscheid maken tussen de verschijning en de komst van de Messias hebben oog voor het feit dat de apostel Paulus in zijn brieven een geheim onthult dat eeuwenlang verborgen was gebleven. De Schepper roept in de huidige tijd mensen bijeen die samen het Lichaam van de Messias vormen (Efe. 1:23, 3:1-13, 5:22-33; Kol.1:24). Binnen die gemeente zijn gelovigen uit de volken (“de heidenen”) volkomen gelijkberechtigde medeburgers en huisgenoten van de gelovigen uit Israël (“de heiligen”, Efe. 2:11-22).

2. Wanneer zulke christenen echter opmerken dat Paulus in zijn eerdere brieven over de komst en in zijn latere brieven over de verschijning van Christus zou spreken, brengen ze tussen de verschijning en de komst van Christus een onbijbelse tegenstelling aan. In 2 Thess.2:8 spreekt Paulus namelijk over “de verschijning van Zijn komst”. Uit deze tekst blijkt dat de verschijning het moment is waarop de aanwezigheid van de Messias zichtbaar wordt. Wat God op deze manier heeft samengevoegd, mag een Bijbellezer niet scheiden.

3. Volgens deze christenen zal de Messias verschijnen aan hemelse machten en niet voor het oog van mensen. In zijn eerste brief aan Timotheüs leert Paulus het echter anders. In die brief schrijft hij, dat “geen mens” de Schepper ooit heeft gezien, of Hem kan zien, maar dat de gelukkige en enige Heerser “vertoond” zal worden wanneer de Messias verschijnt (1 Tim. 6:15-16). Wanneer Christus verschijnt, zal Hij volgens 1 Tim.6 dus juist wél (als het Beeld van God, Kol.1:15) aan mensen verschijnen.

4. Men beweert op grond van Efe.3:10 dat Christus zichtbaar zal worden voor de hemelse machten. Maar in die tekst staat, dat

“aan de overheden en de machten in de hemelse [gewesten] door de gemeente de veelvoudige wijsheid van God bekend gemaakt wordt”.

Paulus zegt hier ook, dat dit niet zal plaatsvinden bij de *epiphaneia* van de Messias in de toekomst, maar dat het *nu* gebeurt. Het Griekse werkwoord *gnorizoo*, dat met “bekendmaken” is vertaald, staat niet in de toekomstige tijd maar in de aoristus, en het woord nu (Gr. *nun*) is in de zin van de apostel opgenomen. Efe. 3:10 is dus geen bewijs voor een toekomstige verschijning van Christus aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten.

5. Waar het de verschijning van de Messias betreft, beweert men dat Hij nu nog verborgen is in het ontoegankelijk licht aan Gods rechterhand, maar binnenkort uit dat licht tevoorschijn zal komen en in het ‘overhemelse’ zichtbaar zal worden. Christus zou dus niet afdalen uit de hemel, maar verschijnen in de hemelse gewesten. Volgens de apostel Paulus zal de Messias bij Zijn verschijning echter “levenden oordelen” (2 Tim. 4:1). Omdat levende mensen zich op de aarde bevinden, zal Hij dus wel degelijk in dit ondermaanse optreden. Het oordeel van de Messias over de levenden wordt beschreven in Matth. 25:31-46, Openb. 19:11-16 en Openb. 20:4.

6. Tenslotte beweert men, dat de verschijning van Christus honderden jaren eerder zal plaatsvinden dan Zijn wederkomst. Voor deze bewering is er geen enkel Schriftbewijs. In 2 Thess. 2:8 worden de “verschijning” en de “komst” juist met elkaar verbonden! In zijn latere brieven verbindt Paulus de verschijning van Christus met: het “vertonen” van de “gelukkige en enige Heerser, de Koning der koningen en Heer der heren” (1 Tim. 6:15), het “aan het licht brengen” van leven en onvergankelijkheid (2 Tim. 1:10), het “oordelen van levenden” (2 Tim. 4:1), het “geven van de krans der rechtvaardigheid” aan allen die naar Hem hebben uitgezien (2 Tim. 4:8), en het zichtbaar-worden van Gods heerlijkheid doordat Zijn reddende kracht openbaar wordt (Tit. 2:13-14). In Paulus’ eerdere brieven worden de opstanding van de gelovigen (1 Kor.15:23, 1 Thess.4:15 e.v.), het ontvangen van de kroon van de roem (1 Thess.2:19), het staan voot de Messias in zondeloze heerlijkheid (1 Thess.3:13, 5:23), en de vereniging van alle gelovigen met hun Heer (2 Thess.2:1) aan de komst van Christus verbonden. Wat de latere brieven verbinden met de verschijning,

verbinden de eerdere aan de komst De Bijbel geeft dus geen enkele aanleiding om de verschijning van Christus te beschouwen als een afzonderlijk heilsfeit, dat los zou staan van Zijn komst. Volgens de Bijbel is de verschijning het moment waarop Christus zichtbaar wordt, het begin van Zijn komst.

7. Men zou hiertegen kunnen inbrengen dat de Bijbel leert dat “onze Heer Jezus Christus de gelukkige en enige Heerser, de Koning der koningen en Heer der heren op zijn eigen *tijden* (*kairois*, tijdstippen) zal vertonen” (1 Tim. 6:15). Uit het gebruik van een meervoud blijkt dat Christus de Schepper op meerdere momenten zichtbaar zal maken. Maar uit het gebruik van dit meervoud kan mijns inziens niet worden afgeleid dat een verschijning in de hemel pas na honderden jaren zal worden gevolgd door een verschijning op aarde. De uitdrukking *kairois* heeft vermoedelijk betrekking op de verschillende momenten waarbij Christus in opdracht van Zijn Vader schepselen zal oordelen. Aan het begin van het messiaanse rijk zal er een oordeel over de levenden plaats vinden (Openb. 19:11-16) en minstens duizend jaar later, wanneer de grote witte troon verschijnt, een oordeel over de doden (Openb. 20:11-15). Bij beide gelegenheden zal de Messias de enige Heerser (= God) zichtbaar maken.

* * * * *